

Guía Docente				
Datos Identificativos				2016/17
Asignatura (*)	Dirección Financeira II	Código	650G01025	
Titulación	Grao en Ciencias Empresariais			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía Financeira e Contabilidade			
Coordinación	Llano Monelos, Pablo de	Correo electrónico	pablo.de.llano@udc.es	
Profesorado	Llano Monelos, Pablo de Piñeiro Sanchez, Carlos	Correo electrónico	pablo.de.llano@udc.es carlos.psanchez@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.es/moodle			
Descrición xeral	A materia pretende forma-los coñecementos e desenvolve-las habilidades básicas precisas para comprende-la problemática financeira da empresa, iniciarse no estudio da teoría financeira e as Finanzas, e manexa-los modelos básicos de traballo. Preténdese tamén que o alumno adquira un dominio a formación da estrutura do pasivo, teoría de cartera, modelos de valoración, interpretación e, os distintos tipos de derivados e a súa valoración.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	CE1 - Aprender a aprender, por exemplo, cómo, cándo, ónde novos desenvolvementos persoais son necesarios.
A2	CE2 - Auditar unha organización e deseñar planes de consulta (por exemplo lexislación impositiva, inversións, estudo de casos, proxecto de traballo).
A3	CE3 - Comprender detalles do funcionamento empresarial, tamaño de empresas, rexións xeográficas, sectores empresariais, vinculación con coñecemento e teorías básicas.
A4	CE4 - Comprender a estrutura de linguas estranxeiras e desenvolver un vocabulario, Comprender, ler, falar e escribir nunha lingua estranxeira.
A5	CE5 - Comprender a tecnoloxía nova e existente e o seu impacto para os novos/futuros mercados.
A6	CE6 - Comprender os principios da enxeñaría e vincularlos co coñecemento empresarial.
A7	CE7 - Comprender os principios da lei e vincularlos co coñecemento de negocios e xestión.
A8	CE8 - Comprender os principios da psicoloxía, identificar as implicacións para a organización empresarial.
A9	CE9 - Comprender os principio éticos, identificar as implicacións para as organizacións empresariais, deseño de escenarios.
A10	CE10 - Comprender e utilizar sistemas contables e financeiros.
A11	CE11 - Definir criterios de acordo de cómo unha empresa é definida e vincular os resultados coa análise do entorno para identificar perspectivas.
A12	CE12 - Definir obxectivos, estratexias e políticas comerciais.
A13	CE13 - Xestión dunha compañía a partir da planificación e control, utilizando conceptos, métodos e ferramentas.
A14	CE14 - Xestionar as operacións da empresa.
A15	CE15 - Xestionar os recursos financeiros.
A16	CE16 - Identificar aspectos relacionados e comprender o seu impacto na organización empresarial.
A17	CE17 - Identificar o impacto dos elementos micro e macroeconómicos na organización empresarial.
A18	CE18 - Identificar as características dunha organización.
A19	CE19 - Identificar novos desenvolvementos de organizacións empresariais para afrontar con éxito o entorno cambiante.
A20	CE20 - Identificar e operar o software adecuado. Deseñar e implementar sistemas de información.
A21	CE21 - Identificar e utilizar as ferramentas adecuadas de matemáticas e estatística.
A23	CE23 - Uso de instrumentos para a análise de entornos empresariais.
A24	CE24 - Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.

B1	CB1 - Que os estudantes demostrasen posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeneral, e se adoita encontrar a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado.
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B6	CG1 - Que os estudantes formados sexan profesionais versátiles, capacitados tanto de iniciar o seu propio negocio como de desempeñar labores de deseño, planificación, organización, xestión, asesoramento e avaliación nas áreas e departamentos contables, financeiros e fiscais de organizacións empresariais, con especial referencia ás pequenas e medianas empresas.
B7	CG2 - Que os estudantes posúan unha elevada capacitación metodolóxica de xestión e tratamento da información que lles proporcione vantaxes competitivas, non só no seu labor profesional, senón nunha sociedade global en permanente transformación. Para iso, o Grao debe estar dotado dun axeitado nivel de interdisciplinidade, transversalidade e integración nas súas materias.
B8	CG3 - Que os estudantes presten especial atención aos cambios que, tanto en conceptos, coma en metodoloxía ou en aplicacións, implican no mundo empresarial as novas tecnoloxías da información e as comunicacións. Así mesmo deben poder obter e actualizar os coñecementos específicos que teñan como base a aparición de novas leis e regulamentos que afecten ao mundo fiscal, financeiro ou contable.
B9	CG4 - Que os estudantes integren a aprendizaxe na súa vida e no seu labor profesional, a través da metodoloxía de ensino que lles achega o Grao, o cal lles proporciona unha formación básica xeral que servirá como puntal para a formación continua ao longo da vida.
B10	CG5 - Que os estudantes teñan unha perspectiva integral e destreza no manexo dos conceptos, técnicas e ferramentas empregados en cada unha das diferentes áreas funcionais, con especial referencia ás contables, financeiras e fiscais da empresa; así como entender as relacións que existen entre elas e cos obxectivos xerais da organización. Todo iso tendo en conta os principios de sustentabilidade e responsabilidade social das mesmas.
B11	CG6 - Que os estudantes saiban identificar e anticipar oportunidades, asignar recursos, organizar a información, realizar asesoramento fiscal e contable, control orzamentario, xestión de tesouraría, auditorías de contas e temas concursais (suspensións de pagamentos e quebras), tomar decisións en condicións de incerteza e avaliar resultados.
B12	CG7 - Que os estudantes sexan capaces de liderar proxectos nas áreas de valoración da empresa, de dirección estratéxica e financeira; deben poder entender a información contable das empresas co fin de obter conclusións e realizar predicións tanto sobre rendementos coma sobre riscos futuros.
B13	CG8 - Que os estudantes identifiquen os requisitos legais da información financeira aos que a empresa debe enfrontarse.
B14	CG9 - Que os estudantes manifesten respecto aos dereitos fundamentais e de igualdade entre homes e mulleres, o respecto e a promoción dos Dereitos Humanos e os principios de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con discapacidade.
C1	CT1 - Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	CT2 - Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	CT3 - Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT4 - Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT5 - Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT6 - Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT7 - Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT8 - Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
	Afondar na comprensión da lóxica financeira.	A1	B1
	A2	B2	C2
	A3	B3	C3
	A5	B4	C4
	A10	B5	C5
	A11	B6	C6
	A12	B7	C7
	A13	B8	C8
	A14	B9	
	A15	B10	
	A16	B11	
	A17	B12	
	A18	B13	
	A20	B14	
Comprende-la fundamentación do financiamento.	A1	B1	C3
	A2	B2	C4
	A3	B3	C8
	A4	B4	
	A5	B5	
	A7	B6	
	A9	B7	
	A10	B8	
	A11	B9	
	A13	B10	
	A14	B11	
	A15	B12	
	A16	B13	
	A17	B14	
	A18		
	A20		
	A23		
	A24		
Saber explicala estrutura do pasivo e a existencia duna EFO.	A1	B1	C3
	A2	B2	C4
	A5	B3	C6
	A6	B4	C8
	A8	B5	
	A10	B6	
	A11	B7	
	A13	B8	
	A14	B9	
	A15	B10	
	A19	B11	
	A20	B12	
	A21	B13	
	A23	B14	
	A24		

Saber desenvolver modelos e aplicar ferramentas informáticas.	A1	B1	C3
	A2	B2	C4
	A3	B3	C6
	A5	B4	C8
	A6	B5	
	A10	B6	
	A13	B7	
	A14	B8	
	A15	B9	
	A18	B10	
	A20	B11	
	A23	B12	
	A24	B13	
		B14	
Saber formular e defender un proxecto financeiro.	A1	B1	C1
	A2	B2	C2
	A3	B3	C3
	A4	B4	C4
	A5	B5	C5
	A7	B6	C6
	A8	B7	C7
	A9	B8	C8
	A10	B9	
	A11	B10	
	A12	B11	
	A13	B12	
	A14	B13	
	A15	B14	
	A18		
	A20		
	A21		
	A23		
A24			

Contidos	
Temas	Subtemas
1 Valoración de empresas.	Valoración de empresas. Obxectivo e especificación do concepto de valor Valor económico e financeiro Valoración patrimonial Valoración baseada en rendas: Gordon-Shapiro Valoración mixta e indirecta O problema dos intangibles
2 A estrutura de pasivo e o seu coste	Estrutura de capital: presentación do problema O apalancamiento Tese RN e RE As teses de M&M Existe unha EFO óptima?

3 Valoración de activos de capital.	<p>Análise de activos de capital: o binomio rendibilidade ? risco</p> <p>Previsión do rendemento e risco para activos individuais</p> <p>Teoría de carteira. O modelo de Markowitz</p> <p>O modelo de Sharpe</p> <p>A introdución dun título sen risco: CAPM</p> <p>CML e SML. Análise da eficiencia</p> <p>Unha visión multidimensional do risco</p>
4 Instrumentos financeiros.	<p>Derivados. Especificación. Obxectivos.</p> <p>Opcións.</p> <p>Warrants.</p> <p>Permutas financeiras: swaps de interese.</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 A14 A15 A16 A17 A18 A19 A20 A21 A23 A24 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	17	51	68
Solución de problemas	A1 A3 A5 A6 A8 A11 A12 A20 C1 C2 C3 C4 C6 C8	22	22	44
Seminario	A1 A3 A5 A6 A8 A11 A12 A20 C1 C3 C4 C6 C8	2	6	8
Proba mixta	A1 A3 A5 A6 A8 A11 A12 A20 C1 C3 C4 C6 C8	3	9	12
Prácticas a través de TIC	A1 A3 A5 A6 A8 A11 A12 A20 C1 C3 C4 C6 C8	2	6	8
Proba mixta	A1 A3 A5 A6 A8 A11 A12 A20 C1 C3 C4 C6 C8	2	4	6
Atención personalizada		4	0	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Presentación dos aspectos básicos dos capítulos
Solución de problemas	Traballo práctico baseado en exercicios, casos e/ou problemas, individuais ou en grupo

Seminario	Formaranse dous subgrupos por cada un dos grupos. Fixaranse, fóra do horario de clases, unha titoría cunha duración de 4 horas repartidas ao longo do período lectivo para atender dúbidas sobre a solución de problemas ou sobre a preparación da materia, etc. Avisarase en clase con antelación sobre o lugar e data en que se van celebrar.
Proba mixta	Controles de avaliación periódicos, de contido teórico e práctico.
Prácticas a través de TIC	Tareas, análise de casos e/ou resolución de problemas diante do ordenador.
Proba mixta	Proba de avaliación escrita, de contido teórico e práctico.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Solución de problemas Seminario	Os alumnos poden acudir ás titorías no horario que sinale cada profesor, previa petición de cita por correo electrónico, e de acordo coa normativa de dedicación docente do profesorado da UDC.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A1 A3 A5 A6 A8 A11 A12 A20 C1 C3 C4 C6 C8	Pretende medir a calidade xeral da aprendizaxe e as habilidades desenvolvidas polo alumno, o grao de interiorización e asunción, e a capacidade para aplicarlas á solución de problemas (cuasi)reais. Poden incluír cuestións test, numéricas, de desenvolvemento teórico, e/ou de razonamento e interpretación.	50
Proba mixta	A1 A3 A5 A6 A8 A11 A12 A20 C1 C3 C4 C6 C8	Probas escritas periódicas destinadas a controla-lo progreso do alumno ó longo do curso. Poden incluír cuestións test, numéricas, de desenvolvemento teórico, e/ou de razonamento e interpretación.	50

Observacións avaliación

De conformidade coas orientacións establecidas pola Facultade e os criterios de coordinación acordados para a área de Economía Financeira,

A primeira e segunda oportunidade avaliaranse calculando a media dos resultados da avaliación continua e da proba final, coas ponderacións indicadas nesta guía. Oportunidade adiantada: avaliarase en función do resultado dunha proba mixta comprensiva de tódolos contidos e competencias propios da materia, de acordo coa guía do curso inmediatamente anterior. Os alumnos con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia serán avaliados calculando a media dos resultados das alomenos tres probas de avaliación continua e a proba final, coas ponderacións sinaladas nesta guía. A avaliación continua basearase nos resultados das alomenos tres probas mixtas. A primeira delas pondera un 20% na cualificación do curso, e as outras dúas un 15% cada unha.

Tódalas probas deberán realizarse nas datas e horas sinaladas a tal efecto polo equipo docente da materia., ou cando proceda, polos órganos da Facultade, agás nos supostos que no seu caso prevea a normativa académica; de non se realizar, cualificaranse como cero a efecto de calcula-la avaliación global.

De conformidade coa normativa da Facultade, cualificarase como "non presentado" exclusivamente ós alumnos que desenvolvan tarefas que ponderen menos dun 20% na avaliación global do curso, con independencia da cualificación acadada.

De se considerar necesario, poderá publicarse un documento de ?normas de exame? con aclaracións adicionais de cara á realización das probas. En calquera caso, non se permitirá o emprego de material de apoio en ningunha proba, tanto de avaliación continua como final e/ou conxunto.

Durante as aulas, salvo autorización expresa por parte dos profesores, os móbiles, ordenadores, smartwatches, e calquera outro aparello electrónico agás as calculadoras permanecerán en todo momento fóra da vista; durante os exames deberán ademais estar apagados. O incumprimento destas normas ou o uso indebido destes aparellos serán causas de expulsión da aula ou dos exames,

e neste último caso terán a interpretación de fraude. A gravación das aulas e/ou as titiorías non está permitida, e pode ser constitutiva de infracción prevista no Código Penal.

A comisión de fraude poderá implicar que o alumno deba examinarse de forma oral ante un Tribunal composto polo equipo docente da materia, sen perxuizo doutras consecuencias académicas que se poidan derivar.

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Piñeiro, C., de Llano, P. (2012). Finanzas Empresariales. Teoría y Modelos con hoja de cálculo.. Andavira, Santiago - de Llano, P., Piñeiro, C. (2010). Elementos fundamentales de dirección financiera. Andavira, Santiago - Piñeiro, C, de Llano, P (2009). Principios y modelos de dirección financiera. Andavira, Santiago - Piñeiro, C, de Llano, P (2009). Dirección financiera un enfoque centrado en valor y riesgo. Delta, Madrid - Doldan F.R. (2003). Dirección financiera de la empresa. Tórculo, Santiago - Piñeiro, C (2003). Técnicas y modelos para la gestión financiera de la empresa. Tórculo, Santiago
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - de Llano, P., Piñeiro, C. (2003). Casos prácticos de gestión financiera. Tórculo, Santiago - de Llano, P., Piñeiro, C. (2007). Modelos de gestión financiera . McGrawHill, Madrid - Dóldan F.R. (2001). Fundamentos de las decisiones financieras empresariales. Tórculo, Santiago - Piñeiro, C., de Llano, P., Álvarez, B. (2006). Dirección financiera modelos de decisión con Excel. Delta, Madrid - Ross Westerfield, Jordan (2010). Fundamentos de finanzas corporativas. McGrawHill, Madrid - Ross Westerfield, Jordan (2010). Fundamentos de finanzas corporativas. McGrawHill, Madrid - Ross Westerfield, Jordan (2010). Fundamentos de finanzas corporativas. McGrawHill, Madrid

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dirección Financeira I/650G01019

Aplicacións Informáticas para a Empresa/650G01035

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías